

אוטוביוגרפיה בחמישה שלבים

פרויקט סיום בשפה

תוכנית הלימודים – התאמות בעקבות המלחמה

מהי אוטוביוגרפיה? כיצד כותבים כזו?

• פרק ראשון – אנחנו במלחמה

• פרק שני – ילדות

• פרק שלישי – המשפחה שלי

• פרק רביעי – התיכון שלי "דרור גליל בעבורי במשך כל השנים"

• פרק חמישי – המדינה שלי

• סכום – החלומות והתקוות שלי

מהי אוטוביוגרפיה ?

אוטו – עצמי

גרפיה – כתיבה

אדם כותב על עצמו, על חייו, על
מאורעות שהשפיעו עליו ועל סביבתו
מנקודת מבט אישית .

מחרוזת ענבר / אלי עמיר

מתוך: מחרוזת ענבר / אלי עמיר

שער ראשון: לכתוב

הזמן הפנימי

שלושה גילים יש לאדם, הגיל הכרונולוגי, שנגדו אין מה לעשות, הגיל הביולוגי, שהוא מצבו הרפואי של האדם, והגיל הקוגניטיבי, מצבו השכלי והנפשי, וכל אלה ואופן ראייתו את החיים קובעים אם יתנהג כצעיר או כזקן. אין פלא שרצוני להיות צעיר מגילי הביולוגי, והרשימות הקצרות המכונסות בספר הזה מאפשרות לי לצלול לתוך הזמן הפנימי שלי, להשתחרר מעט מהזמן החיצוני שדוהר קדימה ואין לי שליטה בו. אני מנסה לעכב את שעטתו הלאה, והוא לא מתחשב בבקשותיי. ברור לי לאן הוא שועט בלי לעצור ובלי הפוגה. גם הזמן הפנימי משתנה, זע ונע ומחסיר ומוסיף, אבל עליו עוד יש לי השפעה יחסית.

עצם החזרה לעבר, לזמנים שבהם הייתי צעיר, מסיבה לי עונג, ובייחוד אם אימנע עכשיו מלגעת בפצעים שהיו בדרך. לא נשכחו ממני כישלונותיי וטעויותיי, אבל את הנעשה אין להשיב. אני מקווה שהרשימות האלה יתוו עוד קווים בתמונת חיי, שחלקים גדולים ממנה כבר פירטתי בספריי, וכאן אני חוזר אליה שוב ממרחק השנים ומוסיף פרטים ועובדות שלא הובאו בספרים. לא אתיימר למבט אובייקטיבי – בעיני אחרים הדברים ודאי נראו אחרת.

בימים האלה של הכתיבה אני נע בין העבר להווה ומנסה שלא לחשוב על העתיד. אין זה סיכום חיים ולא לי לעשות אותו, זה רק פסק זמן קצר שנטלתי לי לצורך מבט לאחור.

הסופר אלי עמיר
נולד בשנת 1937
בבגדד שבעירק.
עלה לארץ בגיל 13.
ספריו מתארים את
קשיי הקליטה של
העולים ממדינות צפון
אפריקה.

פעיל למען צמצום
הפערים בחברה
הישראלית ופעל
רבות לקרוב לבבות
ולשלום בין יהודים
וערבים

עשו רשימה של נושאים
עליהם תרצו לכתוב

עליתי ארצה כבן שלוש עשרה, ומה הבנתי ממורכבות המצב הזה ? רק מעט. וגם כשכבר התחלתי להבין, לא ידעתי איך כותבים סיפור, איך יוצרים סיטואציה, איך מתארים רגשות. נזכרתי בסבי, באבי ובאימי, שהיו מספרים מלידה, והחלטתי ללכת בדרכם. כשניגשתי למלאכה, גיליתי מיד כי שפתי משרדית, פקידותית, יבשה, חסרת נשמה וחוץ, חסרת גמישות. שבתי וקראתי רומנים קלסיים וניסיתי ללמוד כיצד כתבו יוצריהם, כיצד טוו עלילה, וגם משם לא בא ישעי. רשמתי במחברת גדולה משפטים יפים, מילים וביטויים שלא ידעתי את פירושם המדויק, ונעזרתי במילון ובספרי עזר נוספים.

לילה אחד התקשיתי להירדם ולבסוף קמתי מהמיטה. השעה הייתה אחת ועשרים אחר חצות, ואני התיישבתי אל שולחן העבודה והתחלתי לכתוב, ומאז למעשה לא הפסקתי. רציתי אז לכתוב ספר אחד בלבד – ספר על בגדאד, על אנשי הקהילה היהודית, על הרובעים היהודיים שם, על פועלים של היהודים ועל תרומתם לעיראק, על חייהם עם המוסלמים, שליטי המקום, על הנטישה הגדולה שלנו את מקום הולדתנו ותרבותנו ועל הגירתנו לישראל. רציתי לכתוב את הספר שנודע לימים כמפריח היונים, אבל מתחת ידי יצא תרנגול כפרות. ניסיתי לחזור ולכתוב על בגדאד, ובמקומה כתבתי על הקיבוץ. רציתי לתאר את פארק א־סעדון, ועלתה שדרת הדקלים בכניסה לקיבוץ. **רציתי לתאר את הבית המרווח על שתי קומותיו והגג הגדול, ועלו במקומו בדון וצריפון. רציתי לתאר את השבתות והחגים, את השפע שנהנינו ממנו שם, ועלתה מעברה דלה וענייה. רציתי לתאר את הרצון שלנו להשתלב ולהשתייך, ועלו דאגה לעתיד וחוסר ודאות. לא כתבתי את מה שרציתי לכתוב. כבר אז למדתי את הלקח הראשון בכתיבה, והוא לזרום עימה ולא לכפות עליה את רצונותיי.**

אוטוביוגרפיה בחמישה פרקים מתוך "ספר החיים והמתים הטיבטי"

ספרו במילים שלכן ושלכם מה בעצם הסיפור שלו?
מה התהליך שהוא עובר?

1. אני הולך ברחוב .
במדרכה יש בור עמוק .
אני נופל לתוכו .
אני אבוד ...אני חסר ישע .
אין זו אשמתי .
לוקח לי נצח למצוא דרך החוצה .
2. אני הולך באותו רחוב .
במדרכה יש בור עמק .
אני מעמיד פנים שאינני מבחין בו .
אני נופל לתוכו שוב .
אני לא יכול להאמין ששוב הגעתי לכאן .
אבל אין זו אשמתי .
ושוב לוקח לי נצח לצאת .
3. אני הולך באותו רחוב ...
במדרכה יש בור עמוק .
אני רואה אותו .
אני נופל לתוכו בכל זאת ...כוח של הרגל .
עיני פקוחות .
אני יודע היכן אני .
זוהי אשמתי .
אני יוצא מיד .
4. אני הולך באותו רחוב .
במדרכה יש בור עמוק .
אני עוקף אותו .
5. אני הולך ברחוב אחר .

איך מתחילים את הפרק ?

הפרק הראשון הוא: אנחנו במלחמה

• כתבו בנקודות מה הייתם רוצים לספר ולפרט אותם לנושאים:

למשל: ה - 7/10/23 יום שבת : לספר את היום מהזוית שלכם . למשל: רגע מיוחד , משהו שעשיתי שנתן משמעות , שיחה עם משהו על הנושא (אמא אבא ,חברה ....). התקופה הנוכחית בזוית שלך.

- תחשבו על נושאים /תתי פרקים /זמנים /מקומות
- **אתם כותבים את הסיפור האישי שלכם** -לא דיווח ,לא חדשות ...אז חשוב לכתב מהלב ,בכנות ,אישי ,אפשר להוסיף תיאורים ,תחושות ורגשות ,מצבים ורגעים שלכם...
- **זאת כתיבה זורמת** -אחר כך תעשו עריכה ,כך שתרגישו חופשי לכתב .
- **תתחילו לכתב** -לזרום ,כתיבה חופשית ,תנו למחשבות ,רגשות ,לתיאורים שלכם מקום בדף .
- מי שמעדיף -אפשר להקליד במחשב
- פרק = כתיבה ארוכה -עמוד.

קורות חיים / ויסלבה שימברסקה

1923-2012
ילידת פולין. משוררת
וסופרת
זוכת פרס נובל לספרות
בשנת 1996
כתבה מאמרים, שירה
והגות הומניסטית, על
האדם, ההסטוריה, הזמן
והמקום

כתב כְּאֵלוּ מְעוֹלָם לֹא דִבְרַתְתָּ עִם עֲצָמָךְ
וּכְאֵלוּ עֵקֶפֶת עֲצָמָךְ מֵרְחוֹק .

הִתְעַלַּם מִכְּלָבִים , חֲתוּלִים וְצִפְרִים ,
מִזְכָּרוֹת נוֹשָׁנוֹת , חֲבֵרִים וְחִלּוּמוֹת .

מְחִיר וְלֹא עָרַף
כּוֹתֶרֶת וְלֹא תִכֵּן .
מְסַפֵּר הַנְּעָלִים וְלֹא הֵיֶעַד שְׁאֵלִיו הוֹלֵךְ
זֶה שְׁאֵמוֹר לְהִיּוֹת אֶתָּה .

לְכֹךְ יֵשׁ לְצָרְךָ תִּצְלוּם בְּאֶזֶן גְּלוּיָה .
רַק צוֹרְתָהּ נִלְקַחַת בְּחִשְׁבוֹן , לֹא מֶה
שֶׁנִּשְׁמַע .

מֶה נִשְׁמַע ?
נִהְמַת מְכוֹנוֹת הַגּוֹרְסוֹת אֶת הַנִּיֵּר .

מתוך: 'סוף והתחלה' עמ' 44 - 45
תירגום: רפי וייכרט

מֶה נְחוּץ ?
נְחוּץ לְכַתֵּב בְּקִשָּׁה
וּלְצַרֵּף לָהּ קוֹרוֹת חַיִּים .

לֹלֵא קֶשֶׁר לְאַרְךָ הַחַיִּים
עַל הַקּוֹרוֹת לְהִיּוֹת קְצָרוֹת .

תִּמְצוֹת הָעֵבְדוֹת וּבְחִירְתָן הֶכְרַחֲיִים .
הִמְרַת נוֹפִים בְּכַתּוּבוֹת
וְזְכוּנוֹת רוֹפְפִים בְּתֵאֲרִיכִים מְקַבְּעִים .
מְכַל הָאֶהְבוֹת לְרֶשֶׁם אֶת הַנִּשְׁוֹאִין בְּלִבְד ,
וּמַהִילְדִים רַק אֶת אֵלֶּה שְׁנוֹלְדוּ .

זֶה שֶׁמְכִיר אוֹתָךְ חֲשׁוֹב יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁאֵתָּה מְכִיר .
טִיּוּלִים רַק בְּמִדָּה וּלְחוּץ לְאַרְץ .
הַשְׁתִּיכּוֹת לְמֶה אֵךְ בְּלֹא הַלְמָה .
צִיּוּנִים לְשִׁבַח בְּלֹא הַנְּמוּקִים .

מה נחוץ לטובת קורות חיים ?

❖ כתבו קורות חיים.

❖ ערכו זאת בצורת רשימה, מה שנחוץ לדעת לטובת קורות החיים שלכם ושלקן